

Beit Ha'ir
בית העיר
بيت هعير

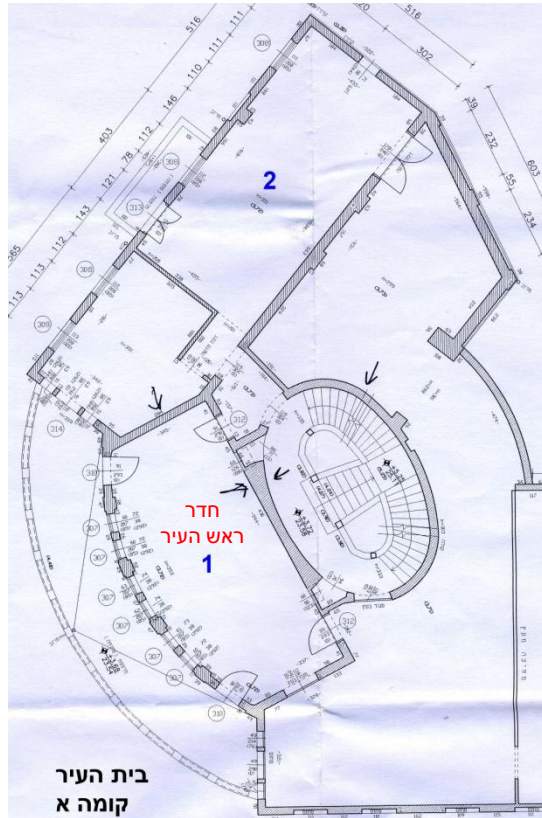
שימור ושחזור ציורי קיר בחדרו של ראש העיר מאיר דיזינגוף

בית העירייה הישן, רח' ביאליק תל-אביב דצמבר 2009

דו"ח מסכם

פרויקט שימור ושחזור ציורי קיר חדר ראש עיר

תוכן העניינים:

3.....	תצלומים ישנים
4.....	תהליך חשיפה ותיעוד
11.....	בדיקת מעבדה
15.....	הדמיות
17.....	עבודת השימור והשחזור
28.....	תצלומי גמר עבודה

מבוא

בית העירייה הישן בשמו הראשון בית א. סקורה נבנה בשנת 1925. בתחילה יועד הבית להיות בית מלון בעל שלוש קומות וקומת מרתף. הבית נבנה בסגנון אקלקטי מחומרי בניה שהיו אז נפוצים בארץ- שילוב של שלד בטון נושא ולבני זיפזיף וסיליקט. קירות הבית צופו בטיח סיד ונצבעו בצבעי סיד וגיר. חדר ראש העיר שימש את ראשי העיר בשנים 1928-1968 לפגישות עם אורחים ולישיבות עם חברי מועצת העיר.

התיעוד

את סקר מערכת הצבע הראשוני ביצענו מספר ימים בחודשים נובמבר-דצמבר 2007 בהם נבדקו קומת המרתף, וחדרים אחדים בבית באופן סלקטיבי, חדר המדרגות וצבעי חזית הבניין. בסקר ובדו"ח הראשוני לא נכלל חדר ראש העיר מכיון שהיה אטום ולא ניתן אישור להיכנס אליו. בחודש ינואר 2009 בעצמו חשיפה ותיעוד שכבות צבע בחדר ראש העיר במטרה לאתר ציורי קיר שנראו בתצלום ישן מסוף שנות ה-20. בחשיפה נמצאו למעלה מ-10 שכבות צבע ובשכבת צבע שנייה נמצאו שרידים של ציורי קיר במצב ירוד במקומות אחדים. לקחנו דגימות צבע מנקודות נבחרות בקירות החדר כדי לזהות את חומרי הצבע וגונוי הצבע בשכבות הראשונות. לאחר שזיהינו את כל חלקי הציור והגוונים הכנו הדמיה של דגם הציור וציירנו מודל ראשוני. בהתייעצות עם אוצר החדר מר דורון לוריא הוחלט לשחזר את הציורים כפי שהיו בשנים הראשונות בחדר בתקופה בה היה מאיר דיזינגוף ראש העיר.

עקב מצבם הירוד של שרידי הציורים סוכם שמספר קטעים איכותיים ביותר ישמרו וישתלבו עם הציורים המשוחזרים, סה"כ שומרו 6 קטעים של ציורי קיר ומשטח אחד של קיר מנוקד.

עבודת השימור וחומרי השימור

את שכבות הצבע שכיסו את הציורים חשפנו בעדינות באמצעות סקלפלים וניקינו אותם באמצעות מברשות פיברגלס, ספוגי ניקוי, מים ואמוניה. סדקים וחורים בקירות סתמנו בטיח סיד עדין. בהמשך מרחנו על הציורים חומר מחזק מסוג פרלוד B72 בריכוז של 5% וריטשנו פגמים עדינים בציורים בצבעי אקוורל. בסוף תהליך השימור כיסינו את הציורים שנבחרו לשימור בריעות כיסוי מנייר עד גמר תהליך הצביעה של הקירות והתקרה.

עבודת השחזור וחומרי הצבע

עם סיום תהליך הצביעה הוסרו את העטיפות שכיסו את הציורים וסימנו את קווי המתאר של הציורים החדשים באבקת גיר צבעוני.

באמצעות שבלונות ציירנו את האורנמנטים ואת הקווים ציירנו באמצעות מכחולי קווים וסרגל קווים. את אפקט הניקוד בשלושה גוונים עשינו באמצעות מברשות משיער קשה שטבלנו בצבעים והתזנו טיפות צבע מהמברשות לקירות.

לביצוע הציורים השתמשנו בצבעי טמפרה.

צבע הרקע של הקירות וצבעי הניקוד הם מסוג סילוקסאן של חברת פרסקו.

בדפים הבאים ראו תיעוד מצולם של תהליכי התיעוד השימור והשחזור.

צוות הפרוייקט:

אדריכלית בית העיר: מאירה קובלסקי

אוצר: ד"ר דורון לוריא

מתעד ומנהל הפרוייקט: שי פרקש

משמרים וציירים: אלעד ניידר, הלנה קנטור, רונית אורן, לן בוכמן, טניה קנטור

בדיקת מעבדה: ג'פרי גרין

תמונות היסטוריות של חדר דיזינגוף

מאיר דיזינגוף בלשכתו, ~1928

על הקיר מלפנים ובצד שמאל רואים ציורי קיר דקורטיביים

חדרו של דיזינגוף לאחר חשיפת שכבות צבע

תיאור האלמנטים השונים בחדר חלק ראשון: גומחות לתליית מעילים

גומחה לתליית מעילים (אחת מתוך שתיים שהיו בחדר)

הגומחה הייתה אטומה בקיר לבנים, לאחר הסרתם נחשף משטח צבע מנוקד מסוף שנות ה-20

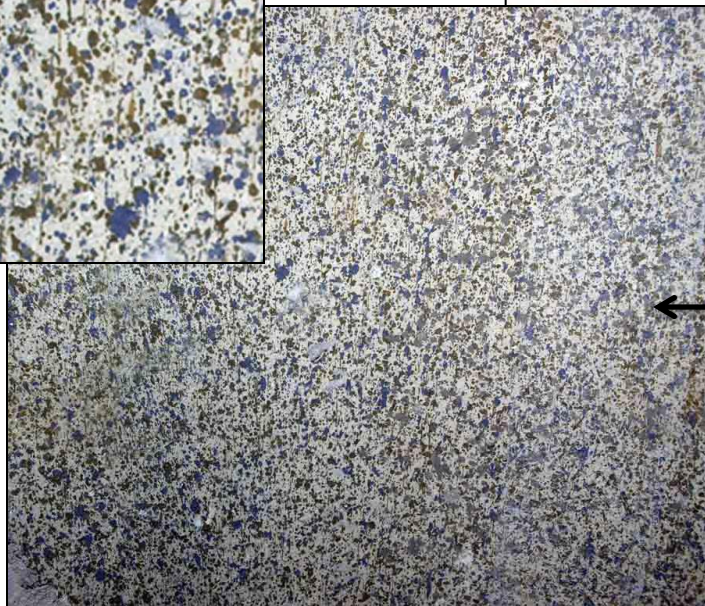
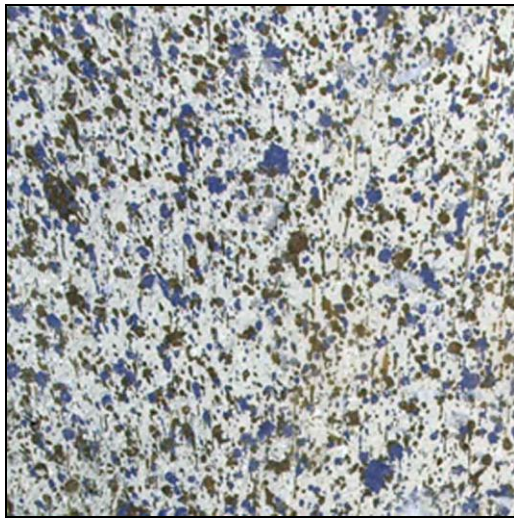
חלקה העליון של הגומחה

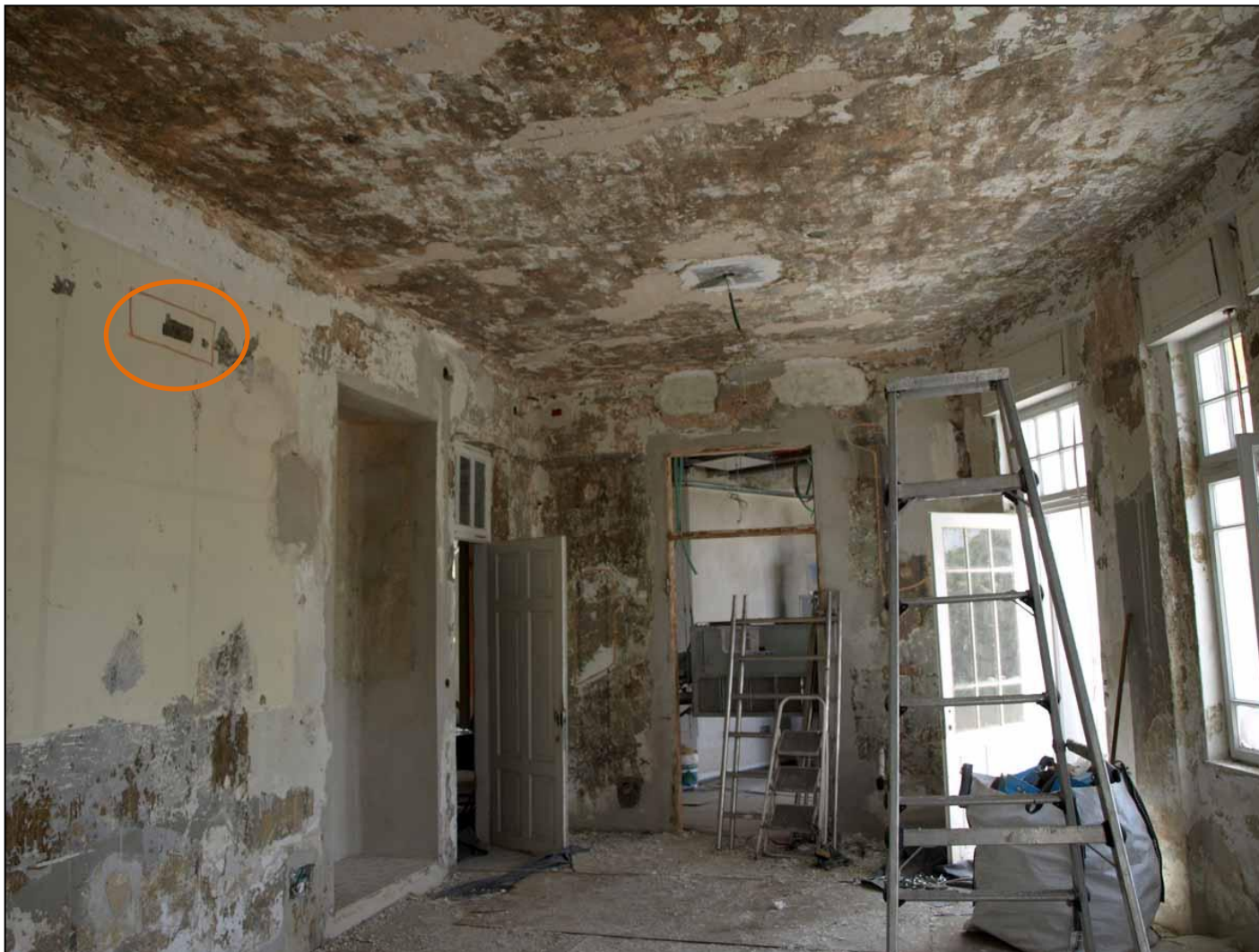
חלקה התחתון של הגומחה, יחד עם אריחים מצוירים

אפקט נקודות צבע בתוך הגומחה

קירות חדר דיזינגוף נצבעו בטכניקת ניקוד ייחודית בשלושה גוונים. כפי שנראה בהמשך, אפקט זה הופיע על כל קירות החדר

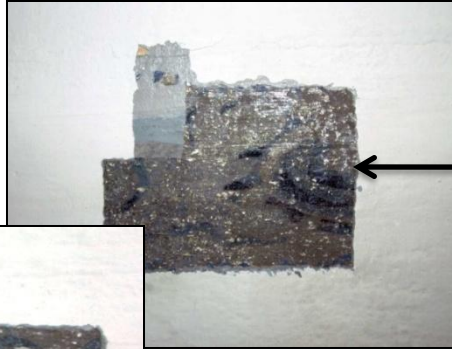

חלק שני: ציורי קיר בטכניקת סטנסיל

חשיפה עדינה של שרידי ציור קיר עליון

תהליך החשיפה ההדרגתי
שעבר הציור בשלביו
הראשונים.
קטע זה נחשף במשך כ-18
שעות.

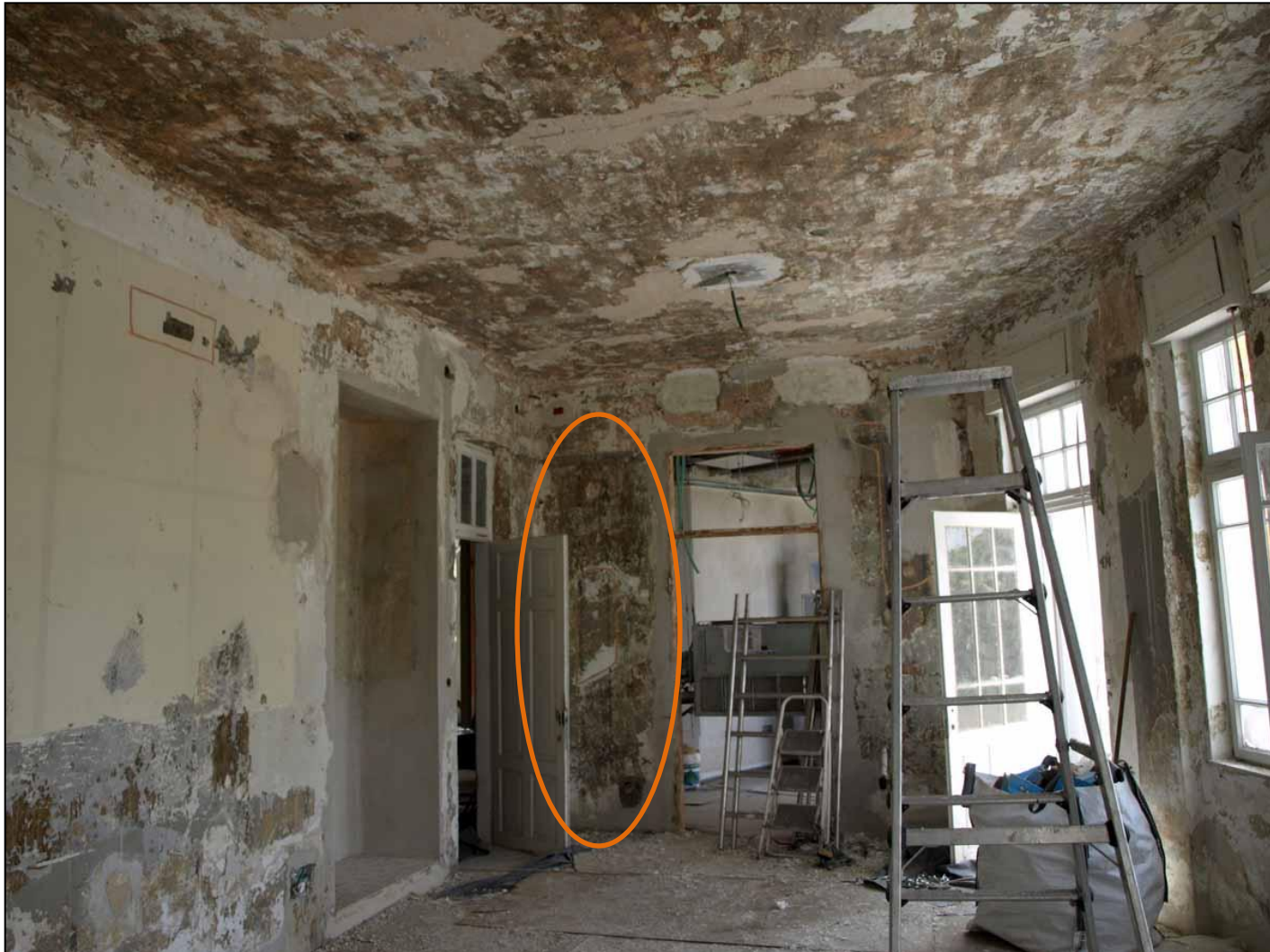

אלישבע ירדני, משמרת

הציור האורנמנט שצויר בכל
היקף החדר נתחם בשני פסי
עיטור בגוון כחול אחד בקצהו
העליון ושני בקצהו התחתון

חלק שלישי: עמודים מצוירים

חשיפת ציורי עמודים (12 עמודים בחדר)

כל עמוד כלל שני ציורי אורנמנט, קווים ואפקט עדין של ניקוד

חלקו העליון של העמוד המצויר
התחבר לציור בורדר שהקיף
את כל החדר

בחלקו התחתון של העמוד המצויר
היה פס תיחום ואריחי חרסינה

דו"ח ממצאי מעבדה

ע"י ג'פרי גרין, צייר ומשמר
הבעלים של חברת Evergreene ניו יורק

Mayor's Office/Meir Dizengoff's Room, Tel Aviv, Israel

I visited Israel on the week of November 17, 2008 and visited the site to help the investigations of historic paint campaigns in Mayor's Office in Tel Aviv on November 20.

The purpose of the brief study of the walls was to help gain a better understanding of the stencil and lining designs and the colors in Meir Dizengoff's room.

During the site visit, painted surfaces and general color palettes of the room were carefully examined.

Limited paint samples were gathered for microscopy and low-power magnification evaluation. Mechanical methods were employed to examine the exposure windows, using a scalpel. The limited random samples were taken to send to our color-analysis laboratory. Each sample was analyzed under a microscope and color-matched to the standard color-chart, the Munsell Book of Color Glossy Finish Collection.

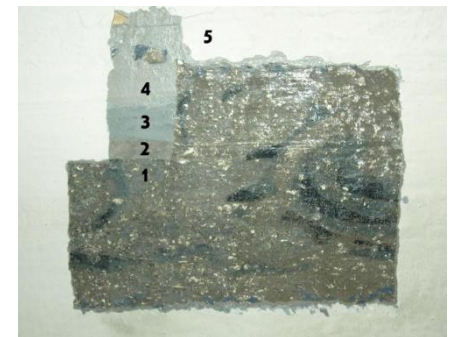
The photomicrograph shows each paint layer taken from the east wall stencil. Since the original layer of the stencil is not marked on any photos, the analysis is needed to be correlated to the exposure windows at the site.

We hope that my brief study of the walls helps gain.

Jeff Greene
President
Evergreene Painting Studios, inc.

ג'פרי גרין ושי פרקש
בחדר דיזינגוף

שכבות הצבע שנחשפו
ע"י המשמרת אלישבע ירדני

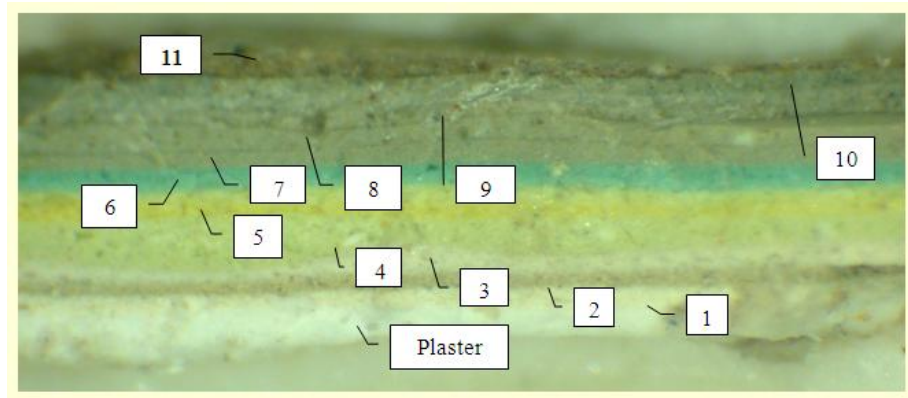
דו"ח ממצאי מעבדה

הרכב שכבות הצבע תחת מיקרוסקופ

1. Off White
2. Gray
3. Tan
4. Green
5. Yellow
6. Blue-Green
7. Gray
8. Gray
9. Gray
10. Dark Brown
11. Brown-Gray

איסוף דגימות צבע

Cross-section

דו"ח ממצאי מעבדה

הרכב שכבות צבע בדגימות שנלקחו מקירות החדר

Paint Chromochronologies

Figure One - Photomicrograph

Sample: Mayors Office East Wall Stencil

Substrate: Plaster

Layer	Color	Media	Munsell	Comment
Plaster				
Layer1	off white	paint	10YR 9/1	
Layer2	gray	paint	5Y 7/1	
Layer3	tan	paint	10YR 8/2	
Layer4	green	paint	2.5GY 8/4	
Layer5	yellow	paint	10Y 8/4	
Layer6	blue/green	paint	10G 6/4	
Layer7	gray	paint	10Y 6/1	
Layer8	gray	paint	10Y 6/1	
Layer9	gray	paint	10Y 6/1	Slightly Cooler
Layer10	dark brown	paint	10YR 3/2	Thin
Layer11	brown/gray	paint	*	

The color is between 10YR 6/1 & 5YR 6/1.

Sample: Mayors Office East Wall Field

Substrate: Plaster

Layer	Color	Media	Munsell	Comment
Plaster				
Layer1	off white	paint	10YR 9/1	
Layer2	gray	paint	Between 5YR 6/1 & 5YR 5/1	

Sample: Mayors Office Upper Column with Stencil - Lower Layer (First Part of Sample)

Substrate: Plaster

Layer	Color	Media	Munsell	Comment
Plaster				
Layer1	off white	paint	10YR 9/1	
Layer2	gray	paint	5Y 7/1	
Layer3	tan	paint	10YR 8/2	
Layer4	green	paint	2.5GY 8/4	
Layer5	yellow	paint	10Y 8/4	
Layer6	blue/green	paint	10G 6/4	
Layer7	gray	paint	10Y 6/1	

Sample: Mayors Office East Wall Field

Substrate: Plaster

Layer	Color	Media	Munsell	Comment
Plaster				
Layer1	off white	paint	10YR 9/1	
Layer2	blue & yellow	pigments		Traces
Layer3	brown	paint	Between 10YR 5/4 & 10YR 6/4	- Thinly Painted
Layer4	gray	paint	5YR 6/1	
Layer5	light gray	paint		
Layer6	putty gray	paint		
Layer7	off white	paint		

Sample: Mayors Office Upper Column with Stencil - Lower Layer (Second Part of Sample)

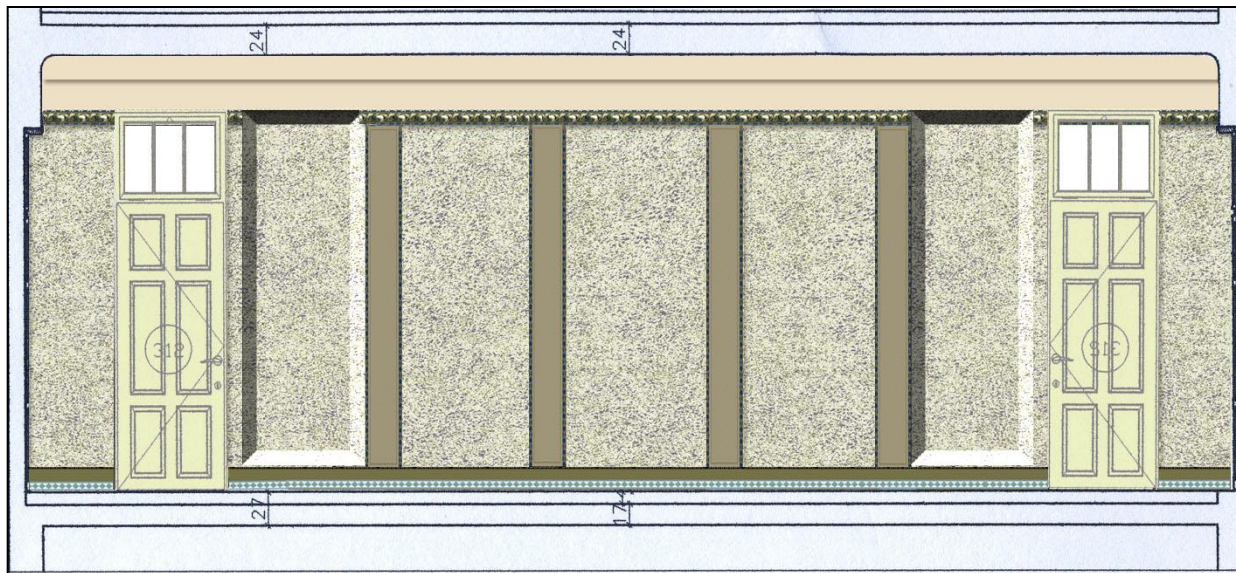
Substrate: Plaster

Layer	Color	Media	Munsell	Comment
First part of sample				
Layer1	brown	distemper	*	
Layer2	blue	distemper	5PB 3/4	
Layer3	gray	paint	between 10YR 6/1 & 5YR 5/1	

* The brown color is between 10YR 5/4 & 10YR 6/4. The paint layer is made up of undispersed pigments. Some of the pigments are ochre in color.

הדמיות מחשב

לאחר התייעוד והחשיפה, בוצעו מספר הדמיות מחשב של ציורי קיר בחדר

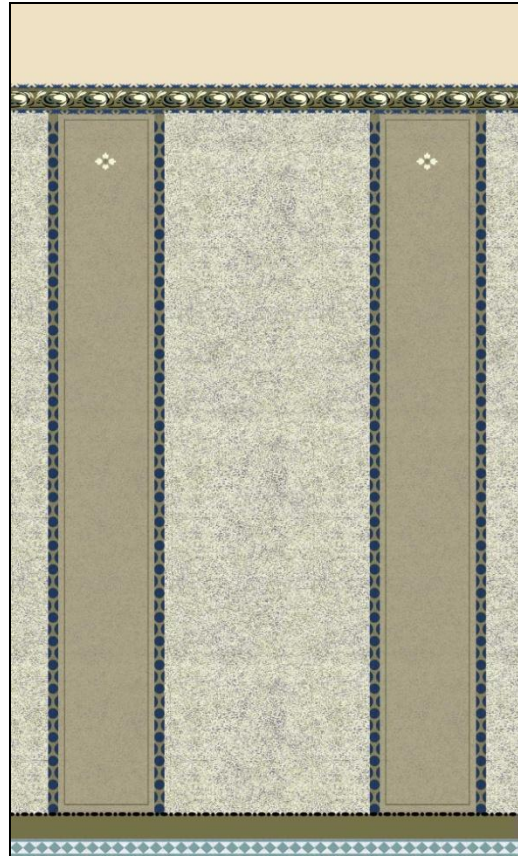
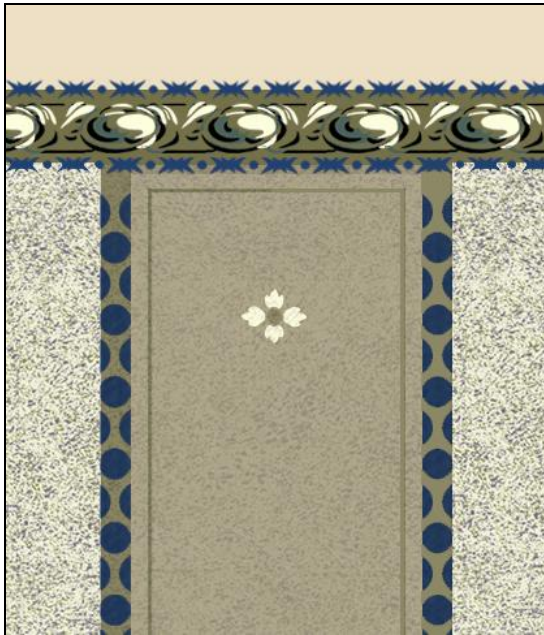

הדמיות – שחזור פרטים

פס ציור קיר עליון

קירות החדר

שחזור דגם ציור במחשב

אלעד ניידר, צייר וגרפיקאי

הכנת גוונים ודוגמא

לפני תחילת מלאכת הציור בשטח, הוכנו מספר דוגמאות של ציורי הקיר יחד עם התאמת גוונים, בכדי להגיע להחלטה סופית לקראת העבודה

הלנה קנטור, משמרת ומשחזרת

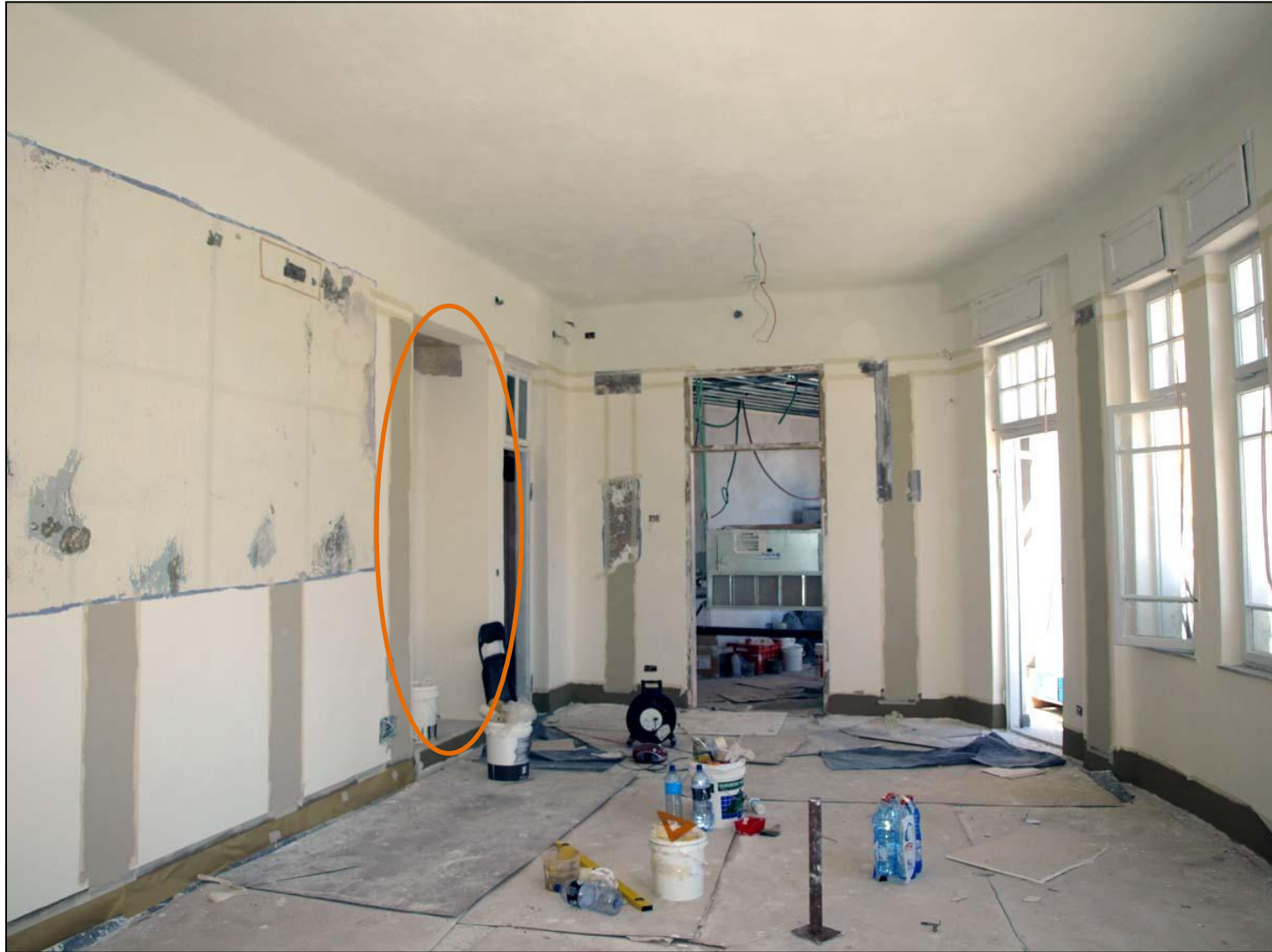

בתום תיעוד החדר, תיקוני טיח וצביעת רקעים
החלה עבודת השימור והשתזור

תהליך השימור והשחזור

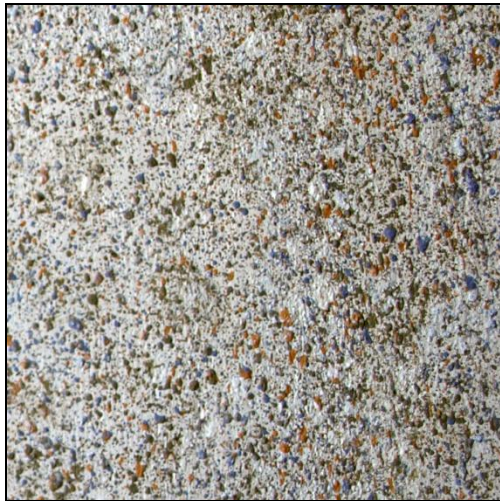
חלק ראשון: גומחות תליית המעילים

אפקט ניקוד בגומחות ובקירות החדר

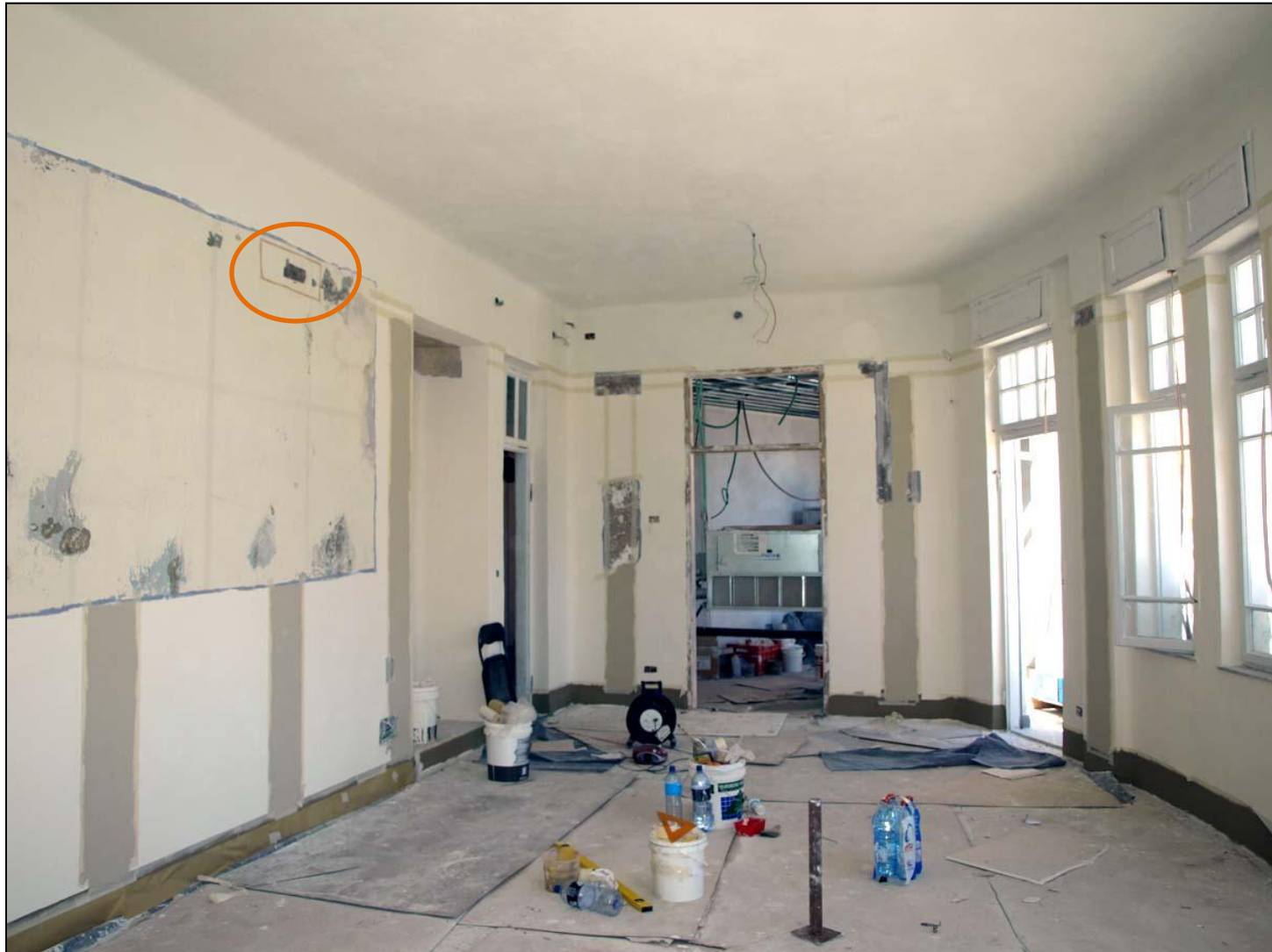

צוות האומנים מבצע את אפקט הניקוד על הקירות באופן זהה למקור, תוך שימוש בשלושה גווני צבע ומברשות ניקוד משיער קשה

לן בוכמן, ציירת

חלק שני: ציור קיר בטכניקת סטנסיל

ציור קיר פס בורדר עליון

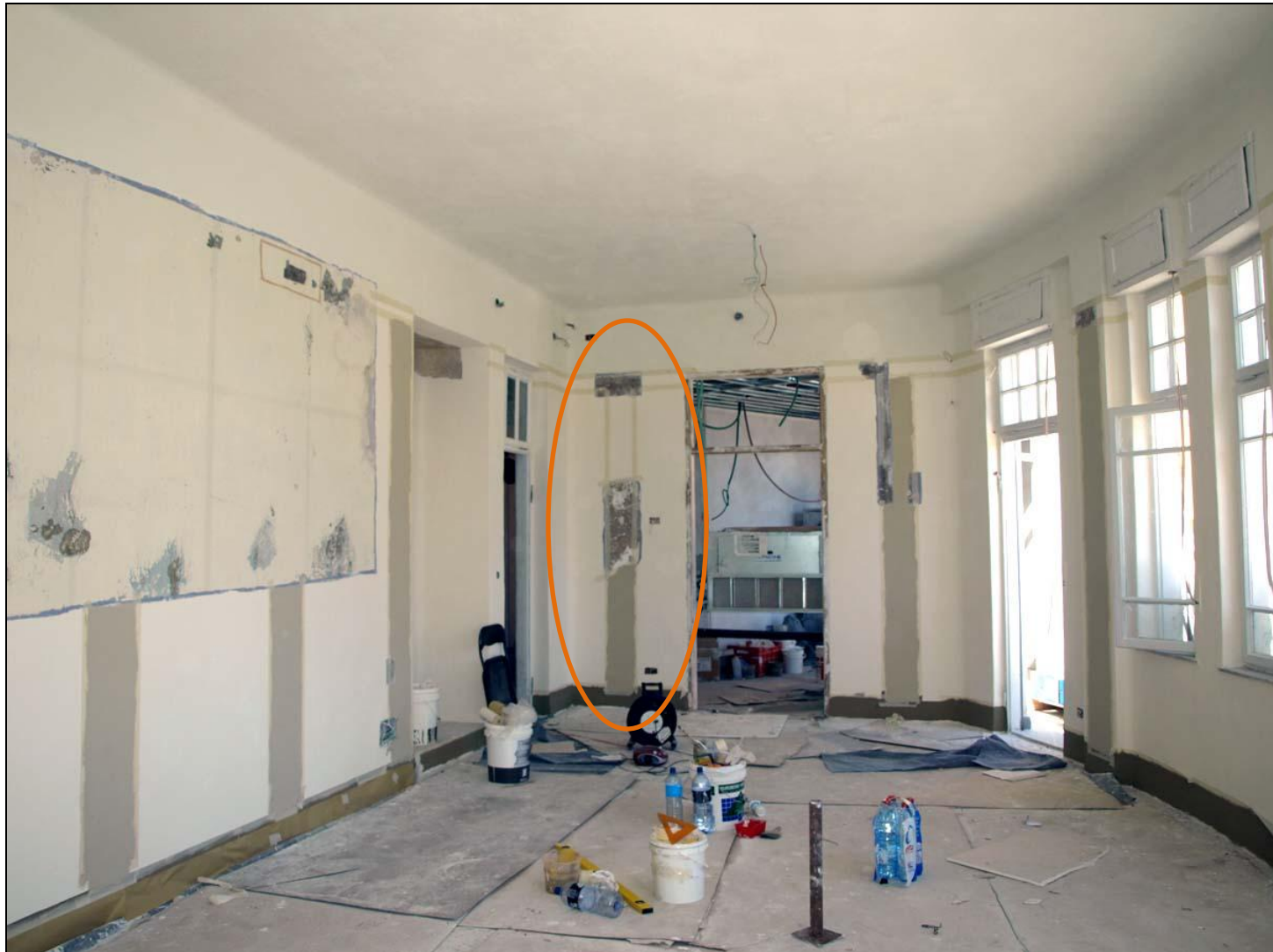
טניה קנטור, ציירת

שחזור ציור הסטנסיל לאורך כל חלקו העליון של החדר התבצע באמצעות שבלונות בחיתוך ידני וצביעת חלקיהן השונים לכדי מראה ציור שלם, תוך שילוב הציור הישן בחדש (כפי שניתן לראות בתצלום התחתון)

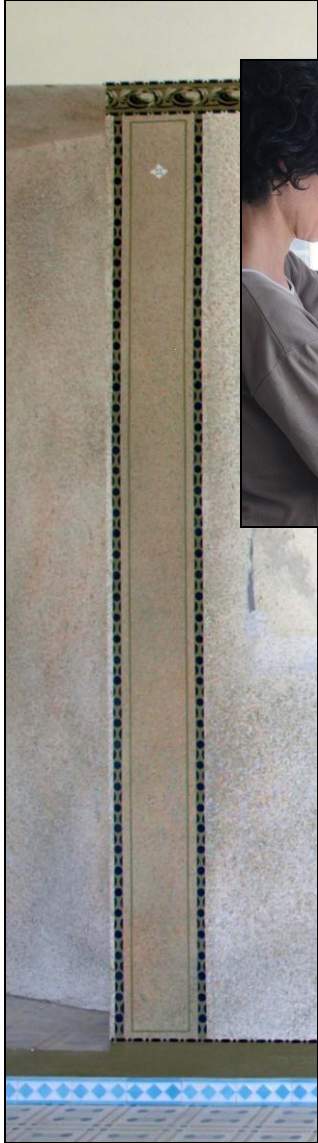

קטע מקורי

חלק שלישי: עמודים מצוירים

ציורי העמודים בחדר

רונית אורן, ציירת

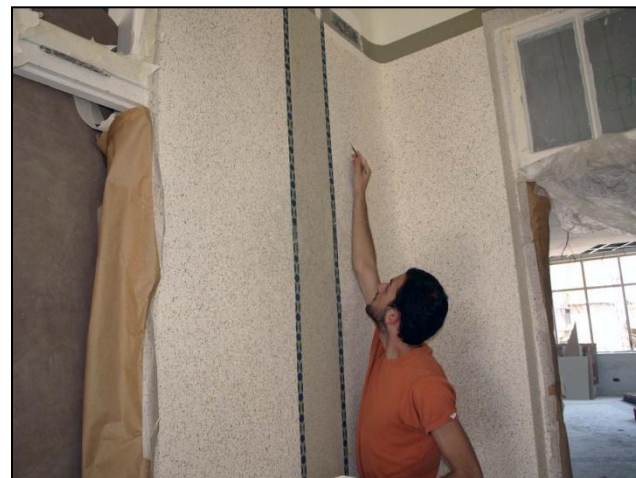
שחזור העמודים המצוירים התבצע גם הוא בשימוש בשבלונות ומשטחי צבע שונים. כמו כן, קווים עדינים שצוירו בעזרת סרגל מיוחד התווספו מאוחר יותר לציור העמוד השלם, שהשתלב עם דגם הציור הישן

קטע מקורי

אריחי החרסינה בחלקו התחתון של החדר הוחלפו בדגם חדש יותר, אך זהה למקור

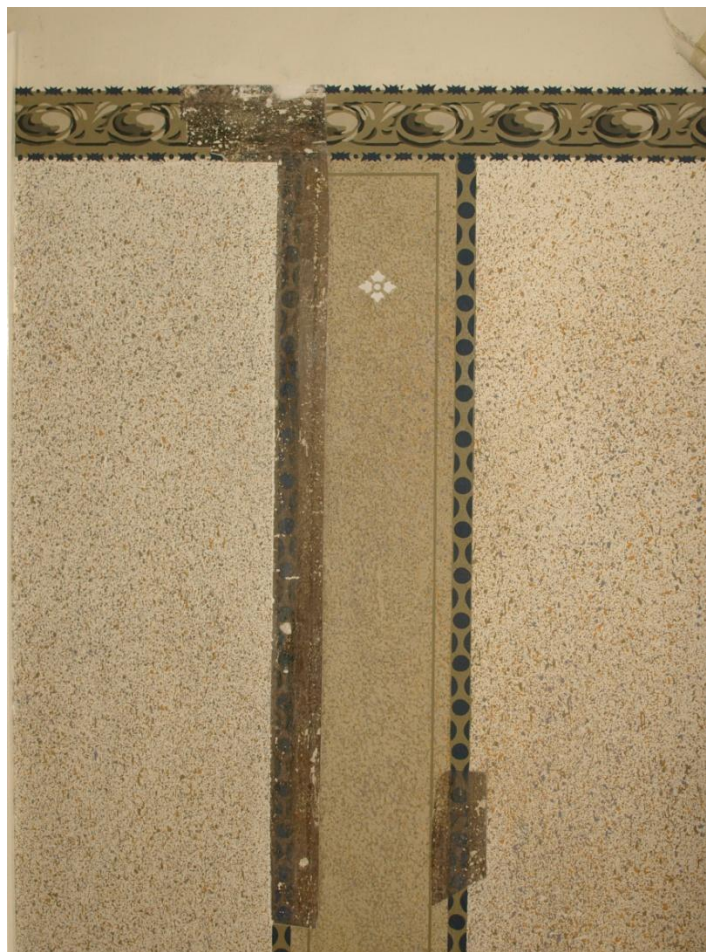
תמונות נוספות מפרויקט שחזור חדר דיזינגוף

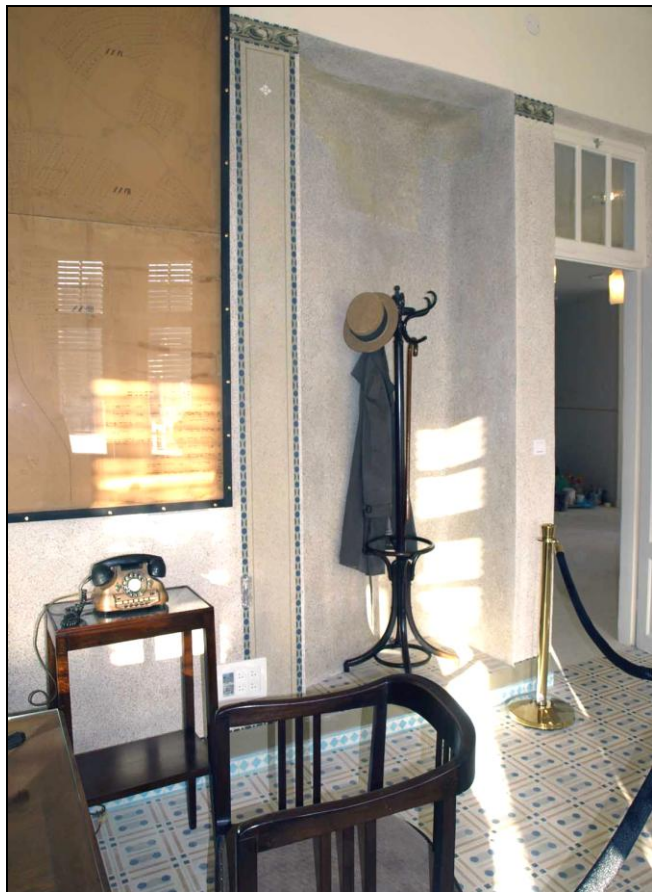
לפני ואחרי

עבודת שימור שילוב של ישן בחדש

חדר דיזינגוף בסיום הפרויקט

חדר דיזינגוף בסיום הפרויקט

חדר דיזינגוף בסיום הפרויקט

האוצר ד"ר דורון לוריא בכיסא ראש העיר

פתיחתו החגיגית של בית העיר חנוכה דצמבר 2009

סטודיו תכלת
רח' הצורפים 14 לוד
טל. 089165234

צילם וערך
שי פרקש
ינואר 2010